

خلاصه سخنرانی دکتر فرهاد اینالویی

دکتر فرهاد اینالویی، معاون اسبق بانک ایران زمین، در بیست و ششمین دوره‌ی صبح فناوری در تاریخ بیست مهرماه به میزبانی شرکت عصرامین کارآفرین به بررسی بانکداری دیجیتال پرداختند. در ادامه به اهم موضوعات مطرح شده در این سخنرانی اشاره می‌گردد:

باید به این نکته اشاره کرد که بانکداری دیجیتال ربطی به فناوری اطلاعات ندارد، بانکداری الکترونیک است که مربوط به فناوری اطلاعات می‌شود. بانکداری دیجیتال و نئوبانک‌ها از جنس کسب و کار و سرمایه‌گذاری هستند. تحول دیجیتال می‌تواند حدود هزار میلیارد تومان در صنعت بانکداری صرفه جویی ایجاد کند.

در نسل اول بانک‌ها، خدمات به این صورت بود که سرمایه‌ها در یک بانک می‌گذاشتیم و هرزمانی که می‌خواستیم دارایی خود را از بانک برداشت می‌کردیم یعنی خدمات فقط به صورت دریافت و پرداخت پول بود. بعد از آن دستگاه خودپرداز آمد، مزیت آن این بود که برای برداشت پول محدودیت زمان نداشت، سپس بانکداری الکترونیک را داشتیم، ویژگی آن این بود که؛ هرجا و هرزمانی هر تعداد کاربر می‌توانند از سرویس بانک استفاده کنند. سپس بانکداری دیجیتال آمد که نسل چهارم بانکداری محسوب می‌شود، در این مدل بانکداری به جای آن که بانک محصول تولید کند خدمات تولید می‌کند. در این مدل که فین تک player جدید بانکاست می‌تواند برای کسب و کارهای مختلف خدمات خاص بدهد. حال اگر این فین تک در بانکداری رشد کند، نئوبانک پدید می‌آید، نئوبانک، همه‌ی خدمات بانک به جز شعبه حضوری را دارد و تمام خدمات خود را از یک بانک دیجیتال می‌گیرد.

در ایران ما نئوبانک واقعی نداریم. ولی مدلی موجود است که به آن نئوبانک وابسته می‌گویند البته هیچ کدام لایسنسی از بانک مرکزی نگرفته‌اند. در این مدل نئوبانک وابسته با همکاری یک بانک، خدماتی که یک نئوبانک واقعی دارد را، ارائه می‌دهد. همانند بلوبانک، بانکینو، فراز ایران زمین.

نئوبانک از صنعت می‌آید یعنی صنعتی باید با همکاری بانک یک بانک دیجیتال بسازد که یک نئوبانک شود. در دنیا اولین صنعت سونی و دومین کسب و کار، فروشگاه‌های در ژاپن بود که بانک بدون شعبه ایجاد کردند. باید این نکته را گفت که بانک در بانک، یک نئوبانک محسوب نمی‌شود این نوع بانک باید از دل صنعت باشد. بانک به دلیل

این که نمی تواند خدمات را شخصی سازی کند و همچنین داشتن خدمات نئوبانک باعث جذب بیشتر مشتری می شود داشتن نئوبانک برایش جذابیت دارد. هدف اصلی نئوبانک آن است که علاوه بر خدماتی که بانک و خدماتی که خود دارد با استراتژی بانلدینگ محصول و خدمات جدیدی را ارائه دهد. باید در نظر گرفت که خدمات جدید متفاوت از خدمات قبلی باشند که در بانک ارائه می شده است تا برای مشتری جذاب باشد. چالشی که این صنعت دارد آن است که رگولاتوری در این حوزه به خوبی انجام نشده است و به همین دلیل اکنون ما برای فعالیت در این صنعت به مشکل می خوریم. در ترکیه دویست فین تک مجوز گرفتند تا نئوبانک ایجاد کنند. برای این که انحصار ایجاد نشود استانداردهایی تعیین کردند. سرویس باید به تدریج ارائه گردد.

الگویی که ما در بانک ایران زمین به آن رسیدیم آن است که **digital transformation** در داخل بانک نمی تواند اتفاق بیفتد باید یک بانک کوچک دیجیتال در بیرون بانک ایجاد کرد و به مرور خدمات بانک قبلی را در این بانک پیاده سازی کنیم حتما باید به این نکته اشاره کرد که این سرویس ها باید به مرور ارائه شوند وگرنه به چالش برمی خورید. معمولا شرکت های فناورانه این کار را شروع می کنند. برای این کار حداقل سالی دوهزار میلیارد بانک باید هزینه کند. اکنون یک بانک دولتی که در حال پیاده سازی این موضوع است پانزده همت بودجه برای پنج سال گذاشته است. بانک ها این موضوع را می دانند که تکنولوژی دائما در حال تحول است و برای این که سهم بازار خود را از دست ندهند، لازم است تا دانش و خدمات خود را به روز کنند.

زیرساخت بانکداری دیجیتال با زیرساخت بانکداری الکترونیک متفاوت است در بانکداری دیجیتال زیرساخت **cloudy** باید باشد. در بانکداری دیجیتال زیرساخت قوانین و مقرراتی نیاز داریم که زیرساخت داده ای آن با بانکداری الکترونیک متفاوت است. بانکداری دیجیتال زیرساخت بیگ دیتا نیاز دارد تا رفتار مشتری را پیشبینی کند. پلتفرم ها نقش کلیدی در بانکداری دیجیتال دارند **open API**. مهم ترین پلتفرم در این حوزه است. سرویس ها را به صورت **API** در پلتفرمی باید قرار داد که فین تک به پلتفرم وصل شود و اطلاعات را از آن بگیرد. این پلتفرم می تواند عمومی یا خصوصی باشد. که ترجیحا اگر خصوصی باشد برای بانک مناسب تر است.

متاسفاته مقاومت سازمانی در حوزه دیجیتال زیاد است چرا که فکر می کنند در صورت دیجیتالی شدن بانک به دلیل کاهش پیدا کردن شعب، میزان اشتغال بسیار کاهش پیدا می کند، در صورتی که حقیقت اینطور نخواهد بود. در ایران اکنون حدود بیست هزار شعبه داریم. تعداد شعب مورد نیاز نظام بانکی ما حدود دوازده هزارتا و تعداد

کارکنان نظام بانکی دویست و پنجاه هزار تا است. در دنیا که بانکداری دیجیتال حاکم است، به ازای دوازده هزار شعبه بانکی حدود پانصد هزار نفر کارمند نیاز است پس می بینیم که دیجیتالی شدن نه تنها باعث کاهش اشتغال ما نمی شود بلکه اشتغال زایی نیز برایمان دارد. علت این پارادوکس آن است که تعداد خدمات نظام بانکی در دنیا بسیار بیشتر از ایران است. در دنیا بیش از پانصد خدمات بانکی داریم. در ایران خدمات بانکی ما صد و بیست تا است. برای تکمیل پازل خدمات دیجیتال مدل استارت اپ استودیو را پیاده سازی کردیم که برایمان نتیجه مطلوبی داشت. باید این نکته را بدانیم که در دنیای جدید بانکداری دیجیتال، تکنولوژی های جدید، استانداردهای نوین و به طور کلی کسب و کارها همگی به سمت توضیح شدگی می روند و دیگر به صورت متمرکز عمل نمی کنند.